

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Thesavrvs|| Locorum|| Commvnivm|| Jvrisprvdentiaē

Barbosa, Agostinho

Lipsiæ, 1697

Cap. IX. Agere, Actio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80071)

men ob superexactionem vel aliam injuriam illatam. l. 2. C. in quib. caus. colon. Perez. C. eod. num. 4. Quando Clericus vel Monachus suam vel suorum vel Ecclesie injuriam persequi possit, vid. Farinac. lib. 1. tit. 2. de accusatione q. 12. & 13.

ab acta manca tenetur ad interesse. Mynf. Cent. 1. observ. ii.

III.

Fiscus de crimine absolutum denud accusare potest. Perez. C. de sentent. advers. fscum. n. 8.

CAP. VII.

Acquisita, Acqvæstus.

Axioma I.

Acquisita constante matrimonio mariti industria qvasita præsumuntur. l. 51. ff. de don. int. vir. & ux. Mynf. cent. 2. obs. 92. Valet tamen statutum vel consuetudo, ut bona constante matrimonio qvasita sint inter conjuges communia. ap. 2. X. eod. Gail. l. 2. obs. 78. num. 10.

II.

Ad acqvæstus conjugales, Ervingenschafft/ pertinent, quæ industria alterius conjugum constante matrimonio sunt acquisita, non verò donationes, legata, hereditates. Christin. 1. decis. 206. Befold. thes. pract. verb. rungen und gewonnen.

CAP. VIII.

De Actis.

Axioma I.

Turpe videtur, si iudex acta, quæ Notariis Actuariisve curiæ incumbunt, ipse conficiat. Limita: in actis jurisdictionis voluntariæ. Perez. C. de numerar. num. 10.

II.

Acta faciunt rem notoriam. vid. supr. lib. 1. cap. 15. axiom. 6. ubi quatuor adduntur limitationes:

Limita (5.) omnia communitoria, præcepta & instrumenta publica nullam vim habent, nisi in mundum sint redacta, perfecte extensa & subscripta manu actuarii & testium, sine subscriptionis verò testimonio non carent suspicionem falsi. l. 10. §. 1. 2. C. de numerar. Perez. ibid. num. 11.

III.

Acta facta in judicio summario fidem facere in judicio plenario tradunt Doctores in l. 15. apud quem. C. de edend. ubi, quando facta in prima instantia probent in alia. Mod. Venus. in eor. spec. 5. par. 5. dist. jud. num. 56. Et in genere acta facta in uno judicio probant in alio. Gail. l. 2. obs. 123. num. 4.

IV.

Pro solennitate actorum & processus præsumitur. Menoch. l. 2. præf. 68.

V.

Acta originalia in judiciorum scriniis servari debent. Speckb. p. 3. class. 3. q. 10. & iudex

CAP. IX.
Agere, Actio.

Axioma I.

Quoties res per contractum mihi debetur, toties contra tertium possessorem non agitur. Conf. supr. lib. 1. cap. 16. axiom. XI. Quia tertius ex nullo facto mihi obligatur, nec enim ipse mecum contrahit. Exemplum est in bonis contra jus protimiseos conventionale alienatis; horum enim nomine contra tertium, in quem bona translata, non agitur. Carpz. p. 2. const. 32. def. 8.

Limita: nisi tertius etiam mala fide rem perceperit, hæc enim ei patrocinari aut commodum afferre non debet. Carpz. d. l. def. 12. De hoc verò an iuri civili congruat, dubitat Struv. Syntagm. jur. civ. exerc. 23. §. 48. in fin.

II.

Actio servi corrupti utilis toties institui potest, quoties nostra interest alterum non corrumpi seu seduci. Nam hoc modo damnum ex corruptione nobis datum pensatur. Ita ob uxorem, liberos aliosve, qui sunt in nostra familia, corruptos datur hæc actio utilis. Conf. const. crim. Carol. art. 123. von Straffe der Verführung. Eadem & Principi datur ob corruptos ministros. vid. Brunnem. dissertat. de delict. serv. alteriusve hominis corrupti.

III.

Actio familiæ erciscundæ non competit iis qui non sunt coheredes neque verè neque putativè. Illis enim nullum jus competit ad hereditatem, & hinc frustra petent divisionem ejus, quod ipsis commune non est. Ita ergo contra eum, qui titulo singulari possidet, non datur hæc actio l. 37. ff. famil. ercisc.

IV.

Actio civilis non tollit criminalem, neque per executionem unius tollitur altera l. 3. C. de L. Aquil. Potest itaque læsus utramque actionem intentare in eodem libello, licet non æquè principaliter, quò casu dicitur actio mixta, quamvis sit criminalis. Perez. C. de superexaction. num. 3.

V.

Actio, quando sui naturâ non est transitoria, si semel transit, perpetuò erit transitoria l. videamus ff. quod met. caus. Hujus rei exemplum est in re prohibita alienari, nisi in certis casibus, quæ si primò alienentur in casu licito, fit perpetuò alienabilis. Conf. Timqvell. de utroque retract. lib. 1. §. 32. gloss. 1. num. 8. & 9.

VI.

Actio personalis spatium triginta annorum tollit l. sicut. §. omnes C. de præscr. 30. vel. 40. annor. Afflict. decis. 13. num. 2. etiam si præscribens esset in mala fide. latè Marc. Mant. conf. 297. n. 6. cum seq. vol. 1.

(Nn) 2

VII. Actio

VII.

Actio inutilis cedenti reputatur etiam inutilis cessionario. *l. apud Celsum. §. de auctor. ff. de dol. except.* Exceptio est in *l. qui fidejussor. ff. de fidejussor.* ubi, si ex duobus fidejussoribus in solidum unus est coactus à creditore, ut solvat, post solutionem creditor non potest amplius agere, & tamen qui solvit, potest petere cessionem actionis contra confidejssorem. *l. fidejussoribus. eod. tit.*

CAP. X.

De actione directa & contraria.

Axioma I.

Quoties in contractu bilaterali uterque ab initio obligatur, toties una tantum datur actio, quæ utrique contrahentium æqualiter competit & vocatur directa, quia ob directam & principalem causam obligationis, quæ utrinque subest, utrique parti æquale jus competit. Exempla sunt emptio, locatio, societas, &c.

II.

Quoties in contractu bilaterali unus ab initio, alter ex postfacto obligatur, toties contra illum datur actio directa, contra hunc contraria, quia alter principaliter obligatur, alter ex accidenti & per consequentiam. Exempla sunt in commodato, pignore, deposito, mandato, negotiorum gestione, administratione tutelæ, &c.

III.

Omnis actio contraria datur ad indemnitatem. Veritas hujus axiomatis patebit ex inductione specierum, ejusque fundamentum potissimum est, quod beneficium suum nemini debeat esse damnosum.

CAP. XI.

De actione reali, personali & mixta.

Axioma I.

Quæcunque actio ex jure in re oritur, ea est realis, nam jus in re est fundamentum actionum realium, & natura harum actionum potissimum in eo consistit, quod rem, ubicunque illa sit, afficiant, & contra quemcunque possessorem dentur. Exemplo sunt vindicatio, actio confessoria, hypothecaria & hereditatis petitio.

II.

Quoties actio ex contractu vel ex delicto oritur, toties est personalis. Quia sic agitur contra personam citra respectum ad ipsam rem.

III.

Quoties ex utroque, scilicet ex jure in re & ex obligatione personali actio oritur, toties ea est mixta §. 20. *Inst. de Action.* Ita enim participat de utroque & mixtam naturam habere videtur. Exempla sunt in *d. §. 20.* Sic actio communi dividundo, quatenus datur ad divisionem rei com-

munis, ex condominio adeoque jure in re oritur; quatenus verò venit ex facto alterutrius condominorum qui solus in possessione fuit, adeoque solus lucra percepit aut impensas erogavit, eatenus oritur ex quasi contractu & est personalis. Idem obtinet in actionibus familiæ herciscundæ & finium regundorum.

IV.

Actiones reales differunt à personalibus in quatuor: origine scilicet, naturâ, effectu & nomine. In rem scriptæ sunt personales origine & effectu; reales verò sunt natura & nomine.

CAP. XII.

De Actione confessoria & negatoria.

Axioma I.

Quoties quis se fundat in libertate naturali, in qua turbatur, toties ei competit actio negatoria. Quia hæc actio etiam de jure Canonico se fundat in libertate naturali: Ad exemplum autem servitutum hæc actio aliis quoque juribus applicatur, ut jus venandi, braxandij, academias habendi, ecclesias extruendi, dotandi, uniendi, conciones funebres suscipiendi, & reliquis innumerabilibus, quorum partem enarravit *Dn. Suendendorff. in Exposit. Action. Forens. Expositionis specialis section. 2. membr. 1.*

Limita, ut procedat, nisi libertas naturalis generaliter observantia, vel consuetudine sit immutata, uti ferè contingit in libertate venandi, piscandi, &c.

II.

Quoties quis se fundat in jure singulari seu privilegio, toties ipsi competit actio confessoria. Ejusmodi jura singularia sunt servitutes & alia. *Conf. Axiom. præced. & Oldendorp. de Action. Class. 3. act. 4.*

CAP. XIII.

De Actore.

Axioma I.

Quod conceditur actori, censetur etiam concessum reo. Nam actor & reus judicantur ad paria, etiam quoad privilegia. Hinc cum proximi sacrorum scriniorum habeant privilegium solvendi tantum dimidias sportulas, etiam cum his litigantes hoc privilegio gaudent. *l. 12. C. de proxim. sacror. scrin. Brunnem. C. eod. col. 3. n. 2.*

II.

Actor nunquam auditur, nisi sua inter sit *l. f. patroni §. fideicommissariam. ff. ad SCrum Trebell. Tinquell. de utr. retinet. lib. 1. §. 1. gloss. 2. n. 53.* & si ex facto postea desinat sua interesse, decet cessare ab actione *l. procuratorem §. mandati. ff. mandati. Tinquell. in tractat. de morti suisf. 2. part. 4. declar. n. 9. f. 63.*

CAP.